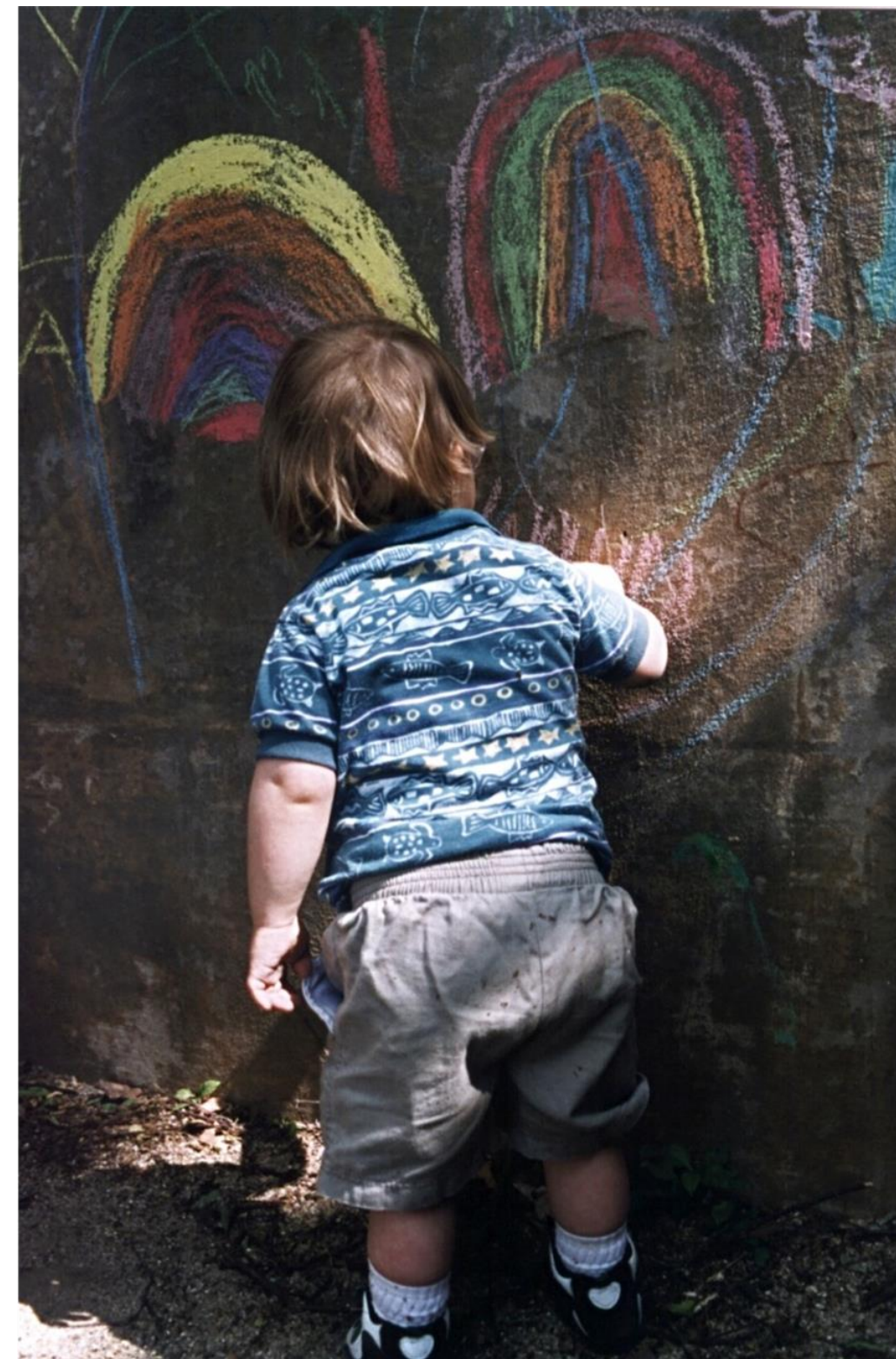

Διεθνή Ζητήματα Και Πρακτικές Ενταξιακής Εκπαίδευση- Μέρος Β

Έλενα Π. Σουκάκου

Επίτιμη Εταίρος Έρευνας Στη Σχολή Παιδαγωγικών
Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Roehampton, Ηνωμένο
Βασίλειο.

*ΠΜΣ «Ειδική Αγωγή» Τ.Ε.Α.Π.Η. ΕΚΠΑ
Σύγχρονα θέματα ειδικής αγωγής
5 Μαρτίου, 2024*

Σήμερα θα εστιάσουμε σε...

01

Βέλτιστες ενταξιακές Πρακτικές

02

Παραδείγματα και ζητήματα
εφαρμογής στη σχολική τάξη

Τι Εννοούμε Με Τον Όρο «Βέλτιστες» Πρακτικές;

- Διαφορετική ορολογία: «Επιστημονικά τεκμηριωμένες», «βέλτιστες». “Evidence-Based”, “ Research-based”, “Evidence- Informed”.
- Τί θεωρείται «τεκμηριωμένο?»

Τί Εννοούμε Με Τον Όρο «Evidence-Based Practice»?

«Μία διαδικασία που ενσωματώνει τα βέλτιστα διαθέσιμα, ερευνητικά δεδομένα, μαζί με τη σοφία και τις αξίες της οικογενειακής γνώσης και επαγγελματικής πρακτικής»

“A decision-making process that integrates the best available research evidence with family and professional wisdom and values”

(Buysse & Wesley, 2006)

Ποιά Στοιχεία Δημιουργούν Μια Τάξη Ένταξης Υψηλής Ποιότητας;

Επιστημονικά τεκμηριωμένες ενταξιακές πρακτικές (evidence-based practices)

Για τη σχολική τάξη

- Προσαρμογές του φυσικού χώρου
- Πρακτικές για την υποστήριξη της εξατομικευμένης μάθησης και ενεργούς συμμετοχής των παιδιών
- Πρακτικές για την υποστήριξη αλληλεπιδράσεων μεταξύ των παιδιών
- Πρακτικές υποστήριξης των παιδιών για την κοινωνικοσυναισθηματική/προσωπική ανάπτυξη
- Αξιολόγηση και παρακολούθηση της προόδου των μαθητών

Για τη σχολική δομή

- Σχολική Ηγεσία/Διοίκηση
- Διεπιστημονική Συνεργασία
- Συνεργασία Μεταξύ Σχολείου και Οικογένειας
- Δια Βίου Μάθηση/ Επιμόρφωση
- Πρακτικές Μετάβασης

- Ενταξιακή κουλτούρα
- Διαφοροποιημένη διδασκαλία
- Συνεργατικές Πρακτικές
- Αξιολογικές διαδικασίες

**Οδηγός εκπαιδευτικού
για την ευαισθητοποίηση
σε θέματα αποδοχής
της αναπηρίας
και της διαφορετικότητας
και την ανάπτυξη
ενταξιακής κουλτούρας
στο σχολείο**

Μαρία Γελαστοπούλου
Συμβουλος Β' Ειδικής
και Ενταξιακής Εκπαίδευσης, ΙΕΠ

Βάλια Καλογρίδη
Νηπιαγωγός Ειδικής Αγωγής, Εμφικώτρια
Θεατρικού παιχνιδιού, Ψυχοδραματίστρια

Έρη Παπαμιχαλοπούλου
Ειδική Παιδαγωγός,
Συγγραφέας παραμυθιών

Στέλιος Βγαγκές
Δάσκαλος, Εμφικώτης
Θεατρικού παιχνιδιού

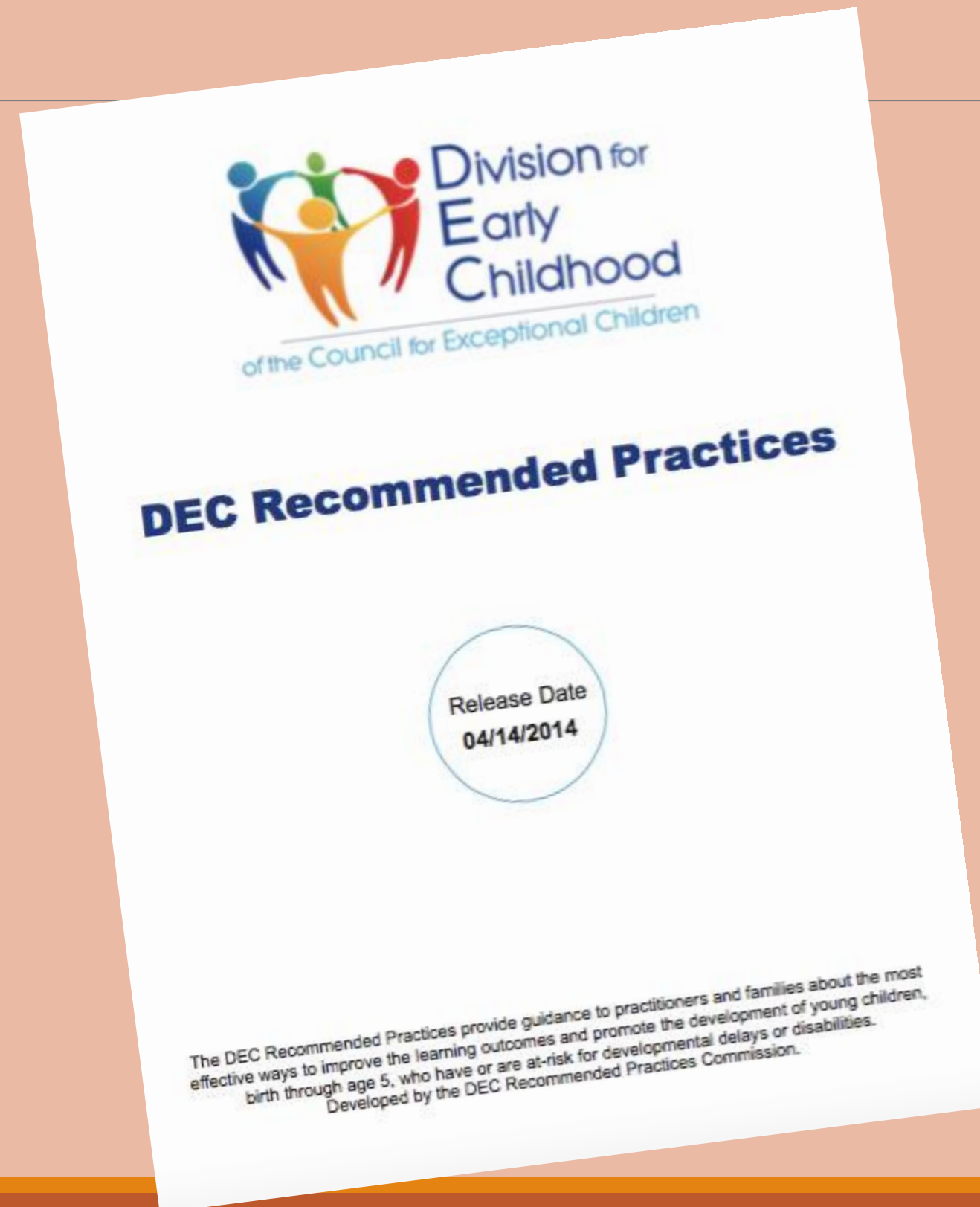
Νικόλας Τσαφταρίδης
Ε.Ε.Π. Μουσικής Αγωγής,
ΤΕΑΠΗ - ΕΚΠΑ

ΙΕΠ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αθήνα 2020

DEC Recommended Practices

Το Μαθησιακό Περιβάλλον

Τί Γνωρίζουμε Για Τις Προσαρμογές Του Χώρου, των Υλικών Και Του Εξοπλισμού?

- Διευκολύνουν την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών δεξιοτήτων.
- Το Universal Design for Learning (UDL) είναι ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για το σχεδιασμό προσβάσιμων και ενταξιακών χώρων για όλους.
- Το περιβάλλον μιας τάξης οφείλει να αντανακλά τη διαφορετικότητα (διαφορετικά αναπτυξιακά και μαθησιακά προφίλ, διαφορετικές εμπειρίες και ικανότητες. (It should include different display and materials that reflect a variety of races, ethnicities, cultures, traditions, beliefs, genders, family structures).
- Οι κατάλληλες προσαρμογές υποστηρίζουν την ενεργή εμπλοκή των παιδιών σε δραστηριότητες και ρουτίνες.

(Hemmeter, Ostrosky & Fox 2020; Barton & Smith 2015; Soukakou 2016)

- **Κατηγορίες Προσαρμογών Του Χώρου, των Υλικών Και Του Εξοπλισμού?**

- Περιβαλλοντικές Προσαρμογές Στο Χώρο για προσβασιμότητα (ταμπέλες στους χώρους, χρήση οπτικών βοηθημάτων, δημιουργία χώρων που προάγουν την ιδιωτικότητα των παιδιών)
- Προσαρμογές στα υλικά (παιχνίδια, βιβλία, εργαλεία, φωτογραφικό υλικό)
- Ειδικός εξοπλισμός (π.χ. σκαλοπατάκι για ανεξάρτητη πρόσβαση, περπατητής)

(Barton, Pribble, & Joseph in Barton & Smith 2015, chapter 5)

Προσαρμογές Του Χώρου, των Υλικών Και Του Εξοπλισμού

Οι χώροι των τάξεων είναι προσβάσιμοι στα παιδιά.

Οι χώροι των τάξεων σηματοδοτούνται με εικονικά σύμβολα (picture symbols) και οπτικές οδηγίες για να ενθαρρύνουν την ανεξάρτητη προσβασιμότητα (access) και χρήση.

Τα υλικά και ο εξοπλισμός είναι προσβάσιμα στα παιδιά.

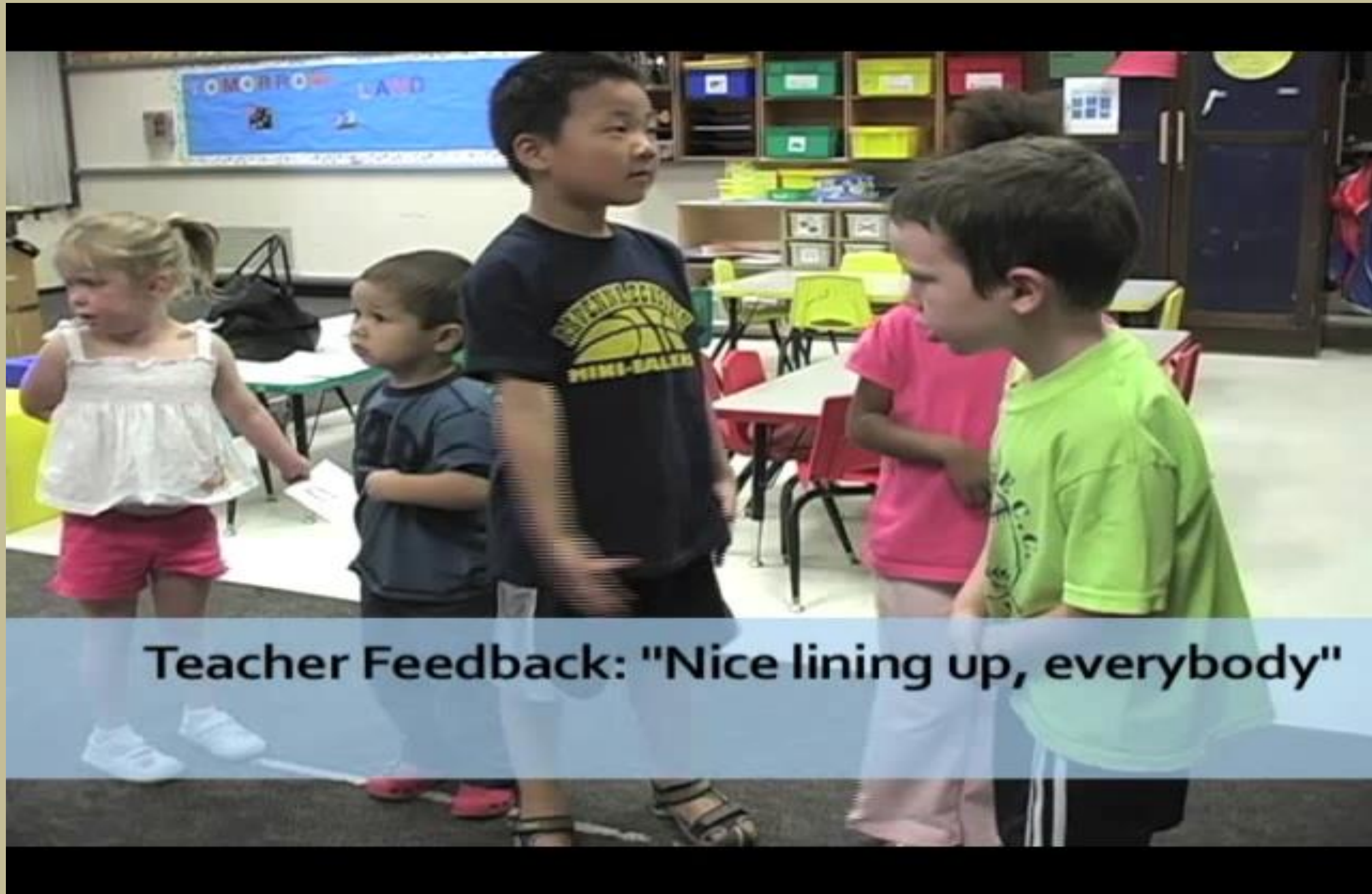
Οι ενήλικοι παρακολουθούν (monitor) το πώς τα παιδιά έχουν πρόσβαση στον χώρο και χρησιμοποιούν τα υλικά.

Οι ενήλικοι υποστηρίζουν τα παιδιά στο να μετακινούνται στο χώρο και να χρησιμοποιούν τα υλικά ανεξάρτητα και με λειτουργικό τρόπο.

Οι ενήλικοι οργανώνουν το χώρο, υλικά, και εξοπλισμό, ώστε να υποστηρίξουν τις ατομικές μαθησιακές ανάγκες των παιδιών καθώς και τις κοινωνικές/συναισθηματικές δεξιότητες τους.

(Hemmeter, Ostrosky & Fox 2021; Barton & Smith 2015; Soukakou 2016)

Teacher Feedback: "Nice lining up, everybody"

Προσαρμογές Του Χώρου, των Υλικών Και Του Εξοπλισμού

<https://rpm.fpg.unc.edu/resources/video-3-1-lunch-gadgets>

Letter of the Week Hh

Number of the Week 4

Color of the Week BLACK

Shape of the Week CIRCLE

www.mindfulminds.com

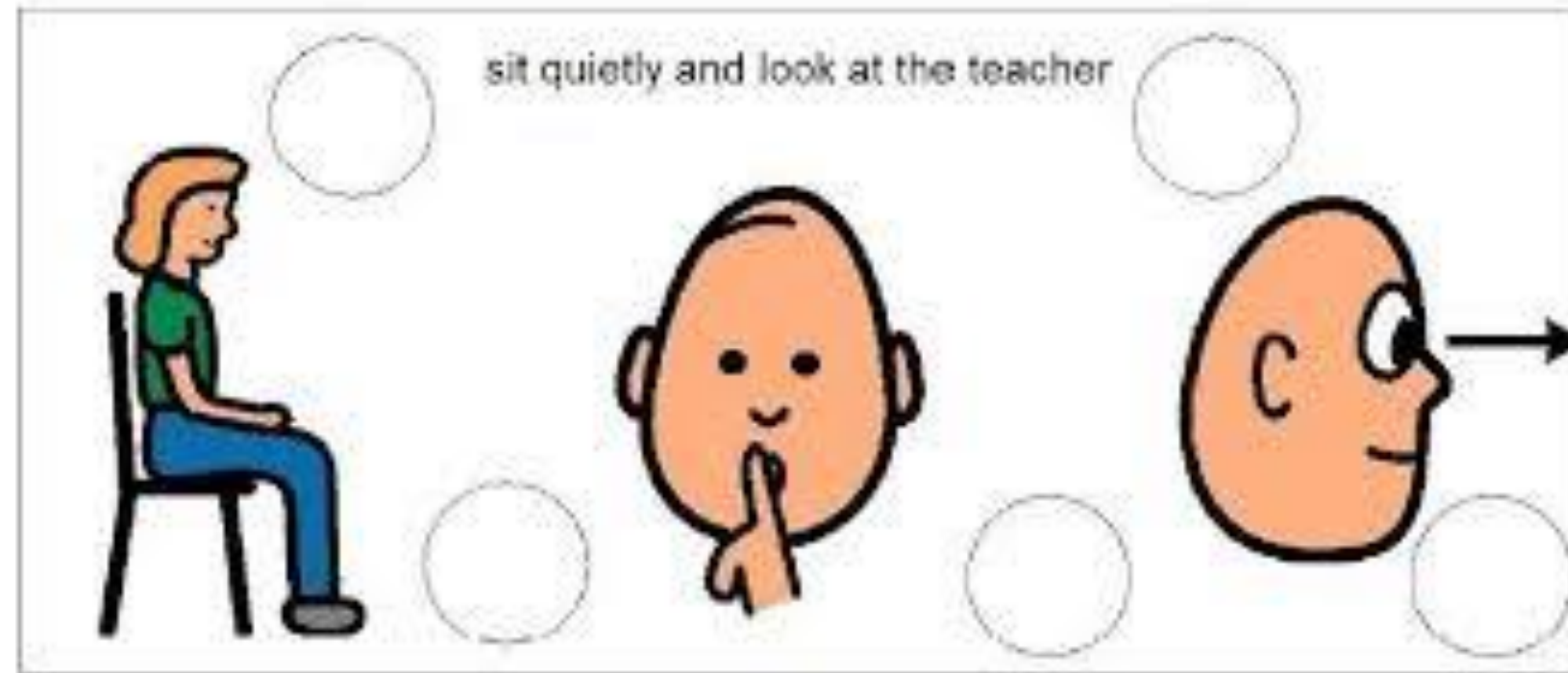
At I have

Looking Eyes

Listening Ears

Sitting Body

Quiet mouth

Teachers intentionally embed strategies to support children's individual learning needs

First

Then

Give me eyes and ears in

5.....4.....3.....2...and...1

-Foxwell Forest

Transition Supports

Preschool Schedule 2012-2013

Activity Time

Circle Time

Snack Time

Wiggle Time

Lesson Time

Craft Time

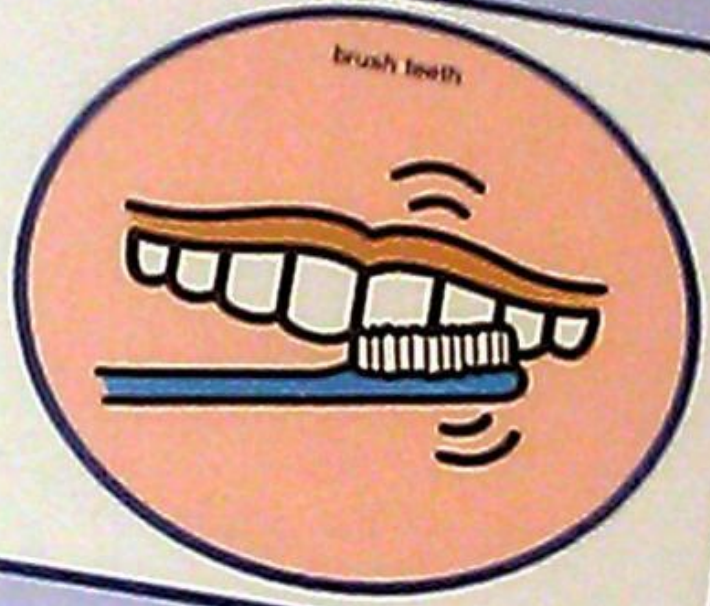

Play Time

Brush My Teeth

- 1 wet toothbrush
- 2 put toothpaste on brush
- 3 brush front of teeth
- 4 brush back of teeth
- 5 spit in sink
- 6 brush tongue
- 7 rinse mouth
- 8 spit

Brush My Teeth

brush my teeth

social story by Laura Behrendt, Feb. 2008
Boardmaker Symbols © Mayer-Johnson, 1981-2010

 Shape cube

 Abacus

 Nesting Cups

Copyright © 2020

Ας το
δούμε!

CONNECT

The Center to Mobilize Early Childhood Knowledge

Η Συμμετοχή Ενηλίκων στις Κοινωνικές Αλληλεπιδράσεις Των Παιδιών

- Οι χώροι των τάξεων και τα εκπαιδευτικά υλικά δημιουργούν ευκαιρίες για την αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών
- Οι ενήλικες προγραμματίζουν, ξεκινούν, και διευκολύνουν κοινωνικές δραστηριότητες και παιχνίδια
- Χρησιμοποιούν στρατηγικές για την στήριξη της κοινωνικής ανάπτυξης (scaffolding strategies) των παιδιών που αποσκοπούν στο να βοηθούν τα παιδιά να ξεκινούν και να διατηρούν τις κοινωνικές τους αλληλεπιδράσεις και φιλίες με τους συμμαθητές τους

Soukakou, 2016, DEC Recommended Practices 2014

Copyright © 2020 by Elena P. Soukakou. All rights reserved.

Τί Γνωρίζουμε Για τις Παρεμβάσεις/ Πρακτικές που Υποστηρίζουν Τις Κοινωνικές Αλληλεπιδράσεις Των Παιδιών?

- Επιστημονικά τεκμηριωμένες παρεμβάσεις για την ανάπτυξη κοινωνικών και πολλών διαφορετικών δεξιοτήτων για τα παιδιά.
- Παιδιά εκπαιδεύονται πώς να υποστηρίζουν την μάθηση νέων δεξιοτήτων σε παιδιά με αναπηρία (Neitzel, 2008).

(Barton, Fettig, Pokorski & Harbin, 2021 in Hemmeter, Ostrosky, & Fox, 2021, Chapter 10)

Η Συμμετοχή Ενηλίκων Στις Αλληλεπιδράσεις Των Παιδιών: Συζήτηση

- Τι στρατηγικές χρησιμοποιούσε η δασκάλα για να υποστηρίξει την αλληλεπίδραση των παιδιών;

- Πως η συγκεκριμένη στρατηγική υποστηρίζει τον μαθητή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
 - Τη συμμαθήτριά;
 - Τη δασκάλα;
 - Όλη την υπόλοιπη τάξη;

Διάλειμμα

Πρακτικές που υποστηρίζουν τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις των παιδιών: επίλυση διαφορών (social problem solving)

- Οι ενήλικες ακούνε τις απόψεις όλων των παιδιών δείχνοντας κατανόηση.
- Οι ενήλικες χρησιμοποιούν ειδικές τεχνικές για την επίλυση διαφορών (π.χ. modeling, alternative communication, prompting, visual supports).
- Οι ενήλικες βοηθούν τα παιδιά να καταλάβουν και να επικοινωνήσουν τις απόψεις τους και τα συναισθήματά τους.
- Οι ενήλικες εστιάζουν στην προώθηση επιθυμητών συμπεριφορών, και εποικοδομητικών λύσεων αντί για την αρνητική συμπεριφορά.

(Golden, Taylor, Korba & Hemmeter, in Hemmeter, Ostrosky, & Fox, 2021, Chapter 13)

**Get a
Teacher**

Walk quietly

Mad

at this later.

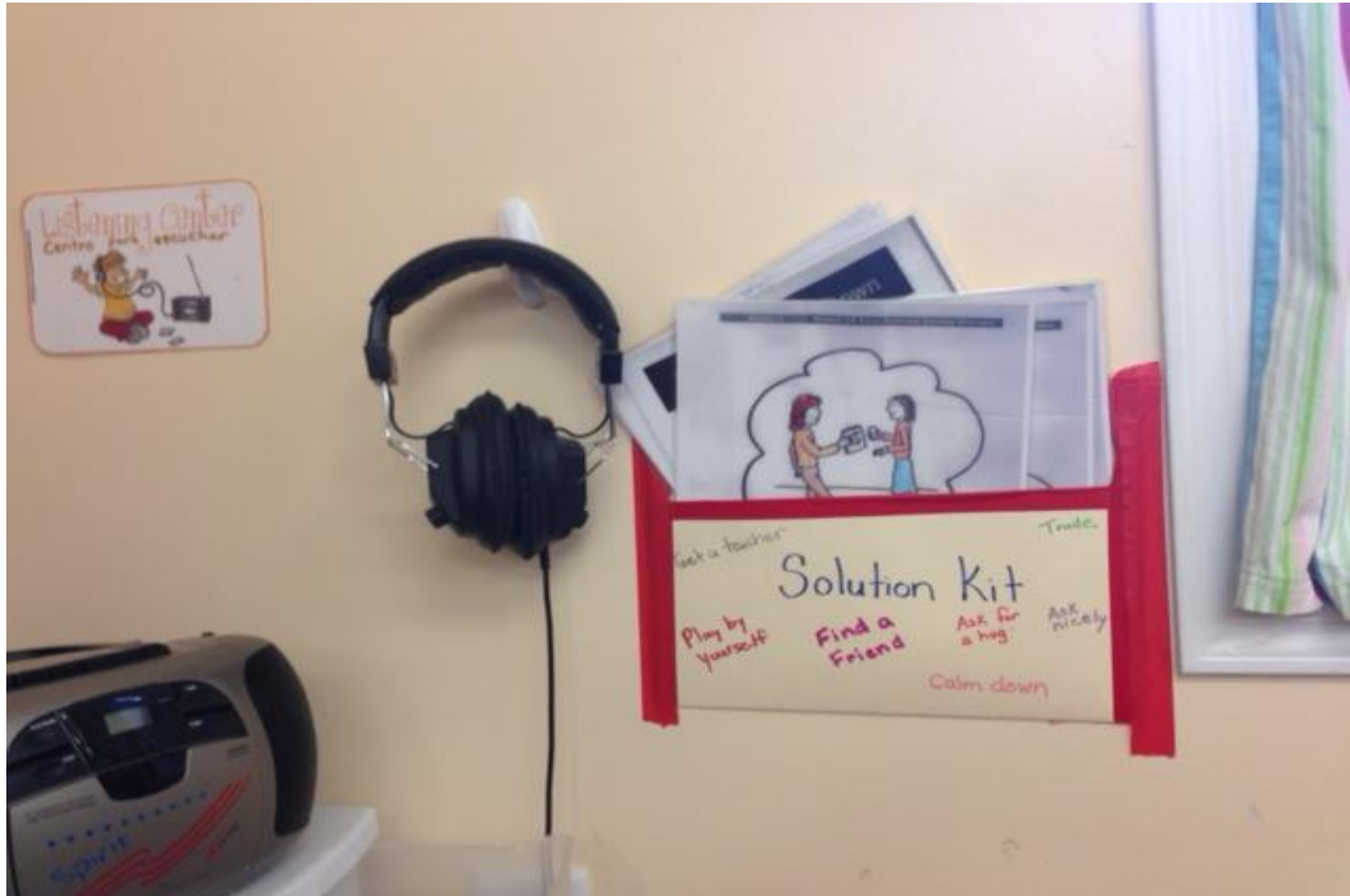
Visual Symbols to Support Social Interactions

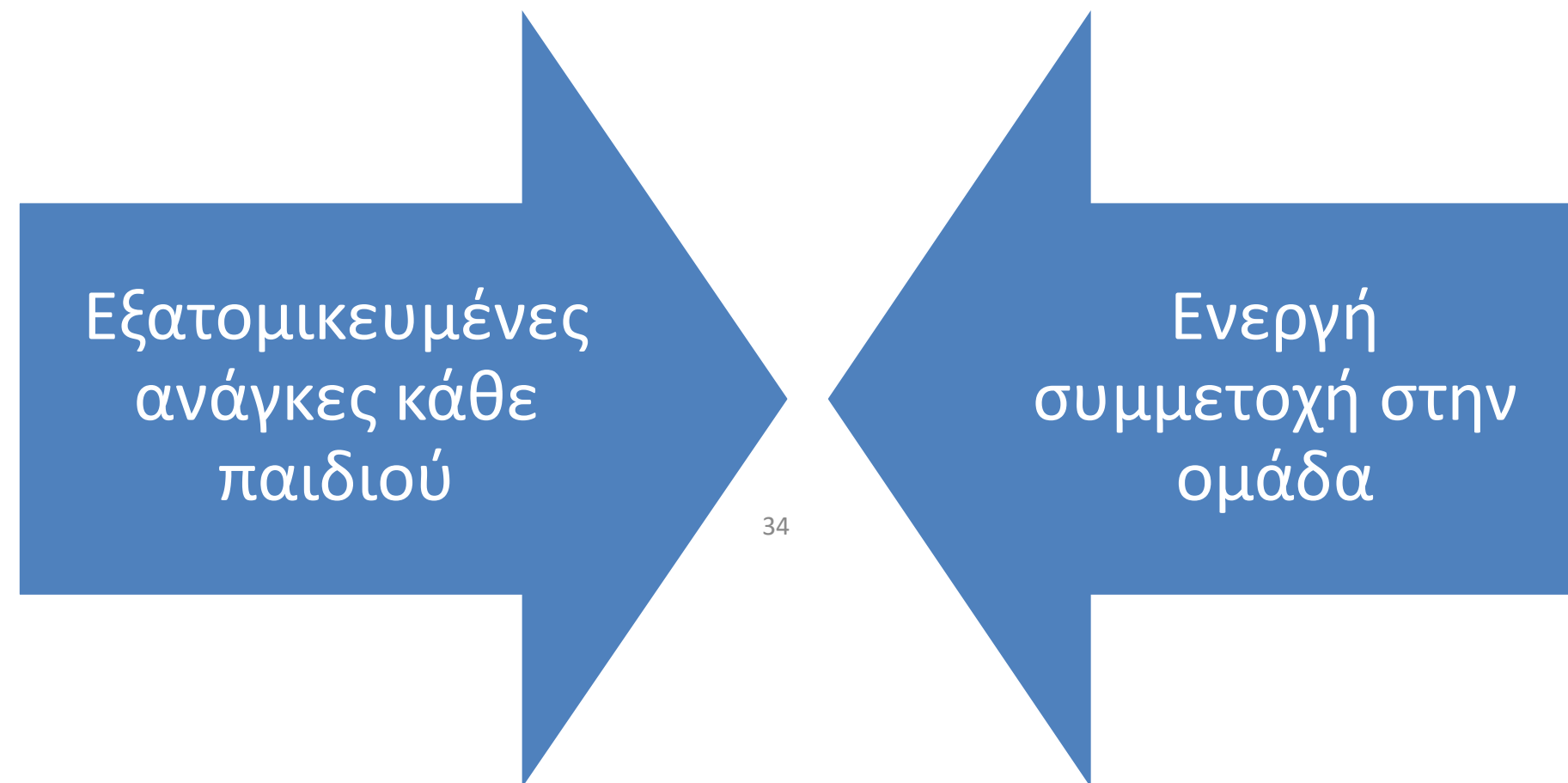
Visual facial expressions

Visual Conflict Solution Kit

Γιατί είναι αυτές οι πρακτικές ενταξιακές?

Βιβλιογραφία

Barton, E. E. et Smith, B. J. (2015). *The preschool inclusion tool box. How to build and lead a high-quality program*. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Publishing Co.

Catlett C. & Soukakou E.P. (2019). Assessing opportunities to support each child: 12 key practices for quality inclusion. *Young Children*, 74(3), 34-43.

DEC Recommended Practices Commission. (2014). DEC recommended practices. Division for Early Childhood. (2014). DEC recommended practices in early intervention/early childhood special education 2014. Retrieved from <http://www.dec-sp.org/recommendedpractices>

Hemmeter, M. L., Ostrosky, M., & Fox, L. (Eds.) (2021). *Unpacking the Pyramid Model: A Practical Guide for Preschool Teachers*. Brookes Publishing.

Research Synthesis Points on Practices That Support Inclusion

http://npdci.fpg.unc.edu/sites/npdci.fpg.unc.edu/files/resources/NPDCI-ResearchSynthesisPointsInclusivePractices-2011_0.pdf

Snyder , P., Rakap, S., Hemmeter, M. L., McLaughlin, T. W., Sandall, S., & McLean, M. E. (2015). Naturalistic instructional approaches in early learning: A systematic review. *Journal of Early Intervention*, 37, 69-97.

Βιβλιογραφία

- Μουταβελης Α.Γ και Γελαστοπούλου Μ. (2017). Εκπαιδευτικό υλικό για την παράλληλη στήριξη και την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σχολείο. Συλλογικός Επιστημονικός Τόμος. Αθήνα, ΙΕΠ.

Ας το
δούμε!

CONNECT

The Center to Mobilize Early Childhood Knowledge

